

ANY XVII.—BATALLADA 869

BARCELONA

24 DE JENER DE 1886.

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espinola, Rambla del Mitj. núm. 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba,
Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.

LA FEBRE COLONIZADORA.

Lo canceller del imperi
no tè prou mans avuy per pendre;
prò no hi fà res, que s' esperi,

y veurán tenint calxassa,
si 'ls pobles que avuy s' empassa
son un menjar massa tendre.

DISCURS DE PÍ Y MARGALL

y Margall va parlar dissapte últim davant dels comerciants de Madrid, reunits en lo Círcul de la Unió Mercantil. Tema de son discurs: los gastos del Estat.

Veus aquí alguns datus aduhits per l' eminent estadista:

Ca la otoño de Fernando VII 'ls gastos no passavan de 112 à 114 milions de pessetas: al any 41, després de la primera guerra-civil, van elevarse á 250 milions: al any 45, després de ferse la reforma del sistema tributari, van pujar á 306 milions: al any 52, després de fer en Bravo Murillo 'l primer arreglo de la Deuda, ascendian los gastos á 359 milions: ab la revolució del 54 van baixar una mica, qu'dant á 356 milions: al 68, en los últims pressupuestos dels conservadors durant lo reinat de doanya Isabel II, s' elevaven á 664 milions, (desde la cayguia dels liberals casi s' havien doblat). En l' últim any de la Revolució no ascendian més que á 591 milions: pero poch després de la Restauració s' enfilavan á 658 milions y avuy pujan á l' espantosa suma de 897 milions.

Tenim donchs que 'l gran augment de gastos coincideix ab lo llarch periodo dels unionistas y moderats que van manar avants de la Revolució de Setembre, y dels governs conservadors y fusionistes que han matnat desde la restauració ensa.

Les causes del augment son unes de caràcter general y s' han d' admetre; pero n' hi ha d' altres que no tenen disculpa.

De les primeras cal citar la següent y es que 'ls pobles moderats no poden viure á l' antiga: necessitan més vies de comunicació, més tribunals y més escolas. Causes especials fillas del caràcter del nostre país son las guerras civils, que massa n' hem hagut de sostener y las aventuras inte nacionals, com las campanyas d' África, de Santo Domingo, del Pacífich y de Conchingina: tot això costa grans sacrificis. Un'altra causa del augment de gastos es la centralisació que tot ho confia al Estat, lo que, naturalment, requereix un servei molt complicat y molt ben retribuït.

Causas particulars: la monarquia. La casa real compra 10 milions de pessetas.

Això com en las Repúblicas basta pagar un sou no més al jefe del Estat, en las monarquias hi ha que darlo no sols al jefe, sinó á tota la sèva família: 'l cobra no sols lo rey, sinó la sèva esposa, 'ls seus fills, los seus germans y 'ls seus pares. Per monárquiques que siguéu no podré negarme que la monarquia es bastant cara.

L' orador combat l' opinió dels que diuen que ja pot pagarse lo que 's paga per ser lo monarca la barrera de las ambicions. [Cóm s' entén!] Y las agarra das dels que 's disputan lo càrrec de diputats ó de ministres? Y las ambicions entre 'ls mateixos prínceps?

En un sige hem vist á Fernando VII conspirant contra 'l seu pare Carlos IV y al infant Carlos conspirant contra 'l seu germà Fernando.

... Després de la mort del rey hem tingut tres guerras civils, la del 33, la del 48 y la del 71 y avuy per avuy estém amenassats per un' altra.

... Per ventura no 's gasta més or y 's llença més sanch en aqueixas guerras, de la que 's llansaria en los conflictes que poguessesen ocurrir, quan tinguessem de nombrar president per la República?

Exposa a continuació 'ls grans perills que 'ns amenaçan durant la regència y consigna las desventatges de la monarquia sobre la República, en quant ab aquesta 'ls pobles trian als homes d' Estat que necessitan en lo precis moment d' elegirlo, mentres que ab las monarquias hem de contentarnos ab lo que la sòrt nos depara: si 'ns depara un estúpit, ab un estúpit; si un home de talent, ab un home de talent.

Y s' ha de notar una cosa: que mentres paguem 10 milions de pessetas á la casa real, no 'n gastem més que dos per atendre als cossos colegisladors. La representació del poble costa sols la quinta part de lo que importa 'l sosteniment del monarca.

Los interessos y amortisiació de la Deuda consuman 274 milions de pessetas anuals, dels quals, 254 milions corresponen á interessos no mès. Servei deshallest que ha anat sempre de mal en pitjor, per no haberse trobat aquí com en los Estats Units la manera d' es-tingir-la rapidament.

A las classes passivas 'ls doném 50 milions de pessetas. [Per què 'ls empleats del Estat no han de ser com los demés ciutadans qu' exerceixen professions liberals y que en la juventut treballan per arreconar alguna cosa per la vellesa?] La previsió ha de ser filla de cada individuo. En certas coses! Estat no deu fars'hi.

Gastos del ministeri:

Nosaltres paguem avuy per Guerra 151 milions de pessetas; per Marina 43 milions; pèl clero 42; y quan

se tracta de l' administració de Justicia, qu' es cosa á ma manera de veure un xich mès important que la guerra y 'l clero, no gastem més que 13 milions, y per la instrucció pública, qu' es la primera necessitat dels pobles, 7 milions no mès. 151 milions per defensarnos d' enemis que encara no sabem abont son, y 7 milions per defensarnos de la ignorancia! 42 milions per la fe y 7 milions per la raho! Senyors! quina vergonya! La nació espanyola, una nació composta de 17 milions de habitants gasta per instrucció pública lo que gasta á França la sola ciutat de París."

L' orador s' extén sobre l' actual organització del exèrcit que no respón á cap necessitat y s' ocupa de las quintas de 70,000 homes que 's demanan sense necessitarlos, sols ab l' afany de pescar redencions, que elevantse cada any á una suma considerable, s' emplenan en transferències.

* * *

Pero encara hi ha més. Es necessari saber que 'l govern per poder recaudar 872 milions, qu' es la suma total de lo que ingressa, gasta la cantitat de 165 milions de pessetas.

Y ab tot això estém bé administrats?

La agricultura s' queixa per falta de camins y de canals: los mateixos militars diuen qu' es defectuosa l' organització del exèrcit y que las reserves escritas sobre 'l paper, no serveixen per res: al anar á veure l' instalació dels tribunals de justicia, la cara s' ombla de vergonya; las presons ab escepció de una ó dos, son deplorables y en quant á las escolas, no n' hi ha una que 's trobi á l' altura dels pobles ilustrats.

Y ab tot, los sacrificis que s' exigixen son immensos.

"Los propietaris han de cedir al Estat la quarta part de sus rendas: los industrials y comerciantes han de pagar en raho no dels beneficis que tenen, sinó dels que 's hi suposen; si voleu vendre 'ls vostres bens heu de deixar alguna cosa en poder del Estat, ja siga que donéu, ja que vengueréu, ja que deixeu en herència, encara que siga als vostres fills. L' Estat cobra una especie de laudem en tota mena de transmissió de bens. Si tenui que acreditar la vostra personalitat se us exigeix una cédula que pot arribar á costar 100 pessetas: si voléu viatjar se 'us exigeix un 10 per cent sobre 'l transport de las vostra personas y mercancías pels ferro-carrils y pels vapors. Tot lo que menjou ó bebéu paga un tant al Estat: no 'us fiquéu res á la boca que no duga 'l sello del Estat: la qüestió es pagar sempre, y ja veyéu fins á quin punt s' elevan los gastos y fins á quin punt quedan cubertas las necessitats del país."

Això s' expressa l' eminent Pi y Margall, y això es la veritat pura.

Si no 's necessitén una gran reforma política, seria del cas demanar una gran reforma económica. Institucions novas que 'ns librin de morir de consciència y de anemia, això es lo que 's necessita. Salvar la dignitat del poble, y salvar també la butxaca.

Ni més ni menos.

P. K.

FILANTROPIA BISMARCKINA.

AJA, ara si que ja ningú podrà duptarlo.

— De qué 's tracta?

— Del afecte entranyable que 'n Bismarck nos professa.

— ¡Ah! ges á dir qué vosté hi creu?

— Si es tant clar com 'l Evangelii Escolti 'l que diu aquest diari:

«Está ya fuera de duda que M. Bismarck ha hecho expresivas indicaciones al gobierno francés, sobre la parentería conveniencia de alejar de la frontera española á ciertos emigrados que constituyen un perenne peligro para la tranquilidad de la península.»

— ¡Homel! jm' ha deixat encantat! Aquest bon senyor vol salvarnos á tota costa....

— Y ho lograré, no ho dupti. Quan ell se fica una cosa á la barretina...

— ¡Ah! ¡també porta barretina?

— Vull dir al casco.... Quan ell se fica una cosa al casco, se 'n surt ab la sèva, encara que 'l mòn s' enfonzi.

— Tant, tant?

— ¡Vaya! No li diré més sino que hasta ha arribat á fer la pòr al papa. Ja véu que encararse ab lo papa es una mica serio!

— Si; sobre tot si un no li porta quartos....

— Pues vaji contant quin deu ser lo caràcter del gran ministre alemany... es un home de ferro... tot d' una pèssia.

— De totes maneras lo que á mi m' estranya es aquest carinyo cap á nosaltres que tot de cop se li ha declarat.

— Psèl! A la qüenta ja vè de lluny. Pero ara s' ha arrelat mès y mès á causa del pacte que ha fet ab en Cánovas...

— ¡Hola, hola! ¿Qu' es tot això?

— ¡Cóm! ¡no ho sab!

— Absolutament.

— ¡Oh! Es una cosa deliciosa, soberbia; fa enternir.

Figuris vosté que després de la desgracia que havém sofert...

— Esperis: ¿equina desgracia vol dir?

— La mort del rey.

— ¡Ah! Es que... en fi; vaji contant.

— Després d' aquella desgracia, en Cánovas va escriure una carta molt trista á n' en Bismarck explicantli la trageria que passavan y 'ls mal-de-caps que venian, y va acabar suplicantli que li envies uns quants...

— ¡Uns quants mils duros?

— Uns quants consells capassos de tréurens del pantano en que 'ns trobavam.

— Y en Bismarck va contestar?

— A volta de correu. ¡Quina contestació! S' veu que 'n Bismarck té bon cor. Comensa per dir que la carta de don Anton l' havia fet plorar tres ó quatre horas, que l' accompanyava en lo sentiment, y varias cosas aixis. Y després anyadia: — «Lo que ha de fer ara es »posar-se sobre sí y no desanimarse: — vosté no es cap criatura y ha de pensar en las obligacions que pesan »al seu damunt. Conti ab mí en tot y per tot: allí hont »no arribi, hi arribaré jo, que en aquest mòn ja se »sab que hi venim per ajudarlos los uns als altres. » ¡Eh! ¿qui li sembla?

— Magnificament b!

— Resultat de tot això, en Cánovas y en Bismarck varen posar-se d' acort, y desde llavoras tot lo que passa en aquest pais es ab lo beneplàcit de 'n Bismarck.

— Hasta allò de Cartagena y la broma del duch de Sevilla?

— ¡No sigui plaga! Pot contar qu' encara que sigui no ho dirán.

— Y b; á mi, de tot això, hi ha una cosa que m' interessa. ¿Qué s' ha proposat en Bismarck, afavorintnos ab tanta afició?

— Res; diu qu' es un capricho. Y cregui que, segons tinc entès, los seus projectes respecte a nosaltres, son extensos.

— ¡Ah! ¿sí? Veyám... ¿qué 'n sab alguna cosa?

— Per supuesto. Ja ha vist vosté quina manera tant noble de portarse en lo negocis de las Carolinas: això ha sigut per comensar. Ara diu que 's proposa aclimatjar en Espanya l' us de la pipa y fomentar l' afició á la cervesa; després procurará fer que 'l alemany siga declarat idioma oficial y que tothom porti casco; després nos enviarà treballadors alemanys pernos no saltres no tinguem de cansarnos; després se cuidarà d' administrar las aduanas y cobrar las contribucions y finalment, si 'ns portém b y no 'l fem enfadar, de la nostra nació 'n farà una colònia alemana, nos deixarà ser alemanys y 'ns passarà una pesseta diaria a cada h.

— ¡Alsa, això serà Xauxal!

— ¡Vaya! Tot depén de nosaltres. Si som bons miyons, lo programa s' anirà realisant poch á poch, introduint paulatinamente las millors anunciatas, fins que arribém al deliciós porvenir que 'ns deixa entreveure.

— ¡Quin est!

— ¡Homel! Allò de la pesseta diaria...

— ¡Ah!

FANTÁSTICH.

un consell meu pogués ser escoltat pels reys; jo 'ls recomanaria que pèl que puga succeir donguessen ofici al seu fills.

May siga sino, perque ningú pot dir: «De aquesta aygua no 'n beuré» y per evitarse certs mal-de-caps com los qu' està passant una infortunada cusina del difunt D. Alfonso XIII.

* *

En efecte, Maria Cristina Gurousky y Borbon—que això s' anomena—venia cobrant de la casa real una pensió de 2,500 rals cada mès, dels quals ne cobrava 1,500 lo dia 10 y 1000 lo dia 30. Això pagats en dos plassos no era fàcil que se 's fés malbè tot de un plegat.

Y vels 'hi aquí que al morir D. Alfonso deixa de cobrar, y 's véu obligada á anar á vendre llibres vells sobre las baranás de un pont de Paris, com si diguéssem als Encants; ella, una cusina de D. Alfonso XIII.

* *

Naturalment, la sanch borbònica es una sanch que ball ab molta facilitat y vè posar una carta una mica forta á la sèva cusina y tocaya l' actual regenta, d'hientill entre altres coses que si no li donava la pensió, ella y 'ls seus fills se veurián obligades á demanar que 'ls acullissen en algun dels establiments de benefici-

cencia que ab tanta caritat sostè la viuda de D. Alfonso XII.

El *Progreso*, órgano de 'n Ruiz Zorrilla, va publicar la carta. El *Progreso*, órgano de 'n Ruiz Zorrilla, va empenyars perque aquella desgraciada pogués tornar-se 'n à Paris per la meytat del prou. Y are diuhen que es un agent de 'n Ruiz Zorrilla, la desairada cussina de D. Alfonso XII.

En lo document que ha publicat donant compte de la sèva situació, diu que li ván aconsellar que demanès mil perdons à la reyna regenta, «no sé ni vull recordar en quina forma, que jo vaig trobar vexatoria per mi; a lo qual vaig respondre que per ditxa ó per desgracia la sanch de Borbon corria per las mèvas venas y era espanyola y que 'ls espanyols unicament per Déu 'ns ajenollem. Després de això y altres coses vaig sortir per no tornarhi mai més del palau dels mèus antepassats, abont hi habita avuy una estrangera.»

Tot això es molt fort.

Pero tanca una ensenyansa.

Senyors reys, no olvidin lo que hi dit al comensar; perlo que puga ser donguin ofici als seus fills.

A Sant Gervasi hi ha un convent de monjas titulat del Bon Pastor, abont recullen noyas pobres. Una mare anomenada Eugenia Huguet va durhi à la sèva filla que tenia 8 anys, ab la condició de poderla treure quan ne tingues 13.

Donchs bé, 'l 3 de Desembre va presentarse la mare al convent y van dirli que la sèva filla ja no hi era.

Qué s' havia fet de la sèva filla? La consternada mare ho ignora y per esbrinarho ha acudit al jutje de las Aforas.

Molt comfèm de l' activitat y l' zel de la justicia, encare que lo millor seria destruir de una vegada aquests antros misteriosos que tantas llàgrimas costan à las famílies.

Diuhens de Madrit que la reyna ha autorisat als jefes y oficials del exercit per visitarla sense necessitat de solicitar audiencia.

Naturalment, los homes civils no hi tenim res que fer à palacio.

Ab tal que paguem los tributs y sobre tot la llista civil, ja estem llests.

Vinguen cuneros.

Lo conegut sabater de Madrit D. Joseph Simón se presenta, segons diuhens, candidat per la Bisbal.

Lo sastre Sr. Vicens, també madrilenyo, tracta de presentarse per Santa Coloma.

De manera que ja no falta més que un sombrerer, y 'ls electors de la província de Girona aniran fets un senyors.

S' han confirmat plenament aquelles sospitas de que 'ns feyam eco en l' últim número. Lo promovedor de la barrabassada de Cartagena es lo célebre cantonalista Antonete Galvez, de qui diu 'l redactor de la *Correspondencia* que va passar à aquella ciutat à enterarse del fet:

«De tal manera se expressava y tals visitas feya de quan en quan à personaljes constituhits en autoritat ó de posició política influent, que més que un revolucionari temible, semblava als que coneixian alguns de sos passos, un confident. De aquesta manera no inspirava sospitas y feya la sèva.»

Si senyors, si, y en Romero Robledo li regalava puros y li donava copets à l' espatlla.

¡No veuhens com al últim ha sortit la bruixa?

Al pujar en Sagasta 's deya si en Balaguer entraria al ministeri... y no va entrarhi.

La senmana passada 's deya si à n' en Balaguer lo nombrarian president del Consell d' Estat... y no van nombrarlo.

Quan D. Victor tirava als Jochs Florals, sempre guanyava premi.

En los Jochs de la política sagastina li dònan sempre accéssit.

Pero això després de tot encara l' honra. D. Victor ha donat probas de ser molt català, y allá à Madrit no 's agrada aquest gènero de literatura.

S' ha celebrat una reunió electoral à ca 'n Cánovas, y apenas va anarhi ningú.

Y 'l monstruo va exclamar ab véu conmosa:

¡Ay quina soletat més espantosa!

Los canovins han acordat lluytar no més qu' en uns xeixanta districtes.

Quan son dalt s' ho quedan tot.

Quan son baix... ¡quin paperot!

Diu una carta de Manila que 'ls indigenas de una illa de las Palaos van matar á alguns alemanys de la dotació del *Albatros*, després de haver issat aquests

la bandera, negantse 'ls indigenas á perdre la nacionnalitat espanyola.

Se dirà que 'ls indigenas de las Palaos son mitj salvatges; pero, ab franquesa, m' estimo més lo salvatisme de aquella gent que defensan lo seu país, que no la civilisació dels nostres conservadors y fusionistas que se 'l deixan perdre.

* * *

Are no més falta una cosa.

Que 'l Papa envihi á las Palaos una companyia de suaus pontificis, á defensar als alemanys.

Y que costeji uns funerals pels tripulants del *Albatros* que hi han deixat los ossos.

CARTAS DE FORA.—A Benissanet se celebra la festa de cap-d' any assistint l' Ajuntament á missa, ahont se reparteix una coca á cada regidor. Un individuo del ajuntament que no té la costum de anar á l' iglesia, no va assistir-hi y en castich de la falta, l' Arcalde y 'ls seus companys de corporació van menjarse la coca que li tocava en lo saló de sessions, al tornar de l' iglesia. —No's diu si 'l secretari va als actes de aquesta sessió solemne en la qual lo municipi de Benissanet va menjarse la coca de un company.

Lo dia 10 de janer va celebrarse á Mataró ab una professió cívica la conmemoració de l' entrada dels carlins en aquella ciutat. Un xacolater crach va despedir à un dependent per haver assistit á la indicada professió cívica. Lo mateix individuo va despedirne un altre temps enrera per haver anat al enterro de un amich seu que va verificar-se civilment. —Després aquests crachs quan se gira la truya 's queixan de las violacions de la Internacional.

.....?

Molt ojo, don Práxedes, que 'l volen trompar; vigili y ensuni la gent del voltant: segueixi á certs tipos, escolti certs cants, llegeixi certs diaris y lligui certs caps, porque, segons sembla, hi ha un plan combinat per deixarlo *in albis* y ferlo cansar, obligantlo, ab modos, à dir: —*No va más.*

Lo de Cartagena l' ha de despertar, fentli veure 'l rastre del joch comensat.

¿Qui ha sigut lo jefe d' aquell daltabaix? ¿Qui ha dut lo tinglado? ¿Qui ho ha preparat? ¿Quins noms hi figurant?

¿No es cert que no ho sab? Pues si s' espavila, potser trobarà gent que s' interessa en deixar sentat que quan vosté mana l' ordre material cada quinze días s' embruta de sanch.

Giri la mirada cap à un' altra part y veji 'ls disgustos que li fan passar varios diplomàtics que s' han enganxat à las embaixadas,

y que ni ab parpals pot fer bellugarlos dels seus nius daurats. ¿No es cert que 'l molestan aquests entrebancs y que, ab tot, no logra posar en 'quells stitals cap dels personaljes que hi faria anar,

si aquest fatal *velo* no 'l lligües de mans?

Donchs recapituli, torni á meditar y veji, tal volta, si aixo està enllassat ab lo plan diabolich de ferlo passar,

davant las potencias, com un edecán ó suplent de 'n Cánovas,

que s' vêu obligat a respectar 'ls càrrecs que aquest va donar.

Ara no li parlo dels rumors extranys que per tot circulan, contant de pè à pà las cent mil barreres que troba al Palau,

ni dels compromisos que té à cada pas per treure del puesto tal ó qual empleat,

ni y es la més negra, del que costarà declarar disolta

la Càmara actual, si 'ls vents que ara bufan segueixen bufant.

La calma que reyna serveix per tapar la gran marejada que 's va acumulant, y si no procura dissiparla aviat, es fàcil que caygui demunt del seu cap.

Los madurs sonriuen... per algo ho farán. ¡Molt ojo, don Práxedes, que 'l volen trompar!

C. GUMÀ.

Mallorca hi ha un poble titulat Campos, qual ajuntament estava compost meytat per meytat de conservadors y fusionistas.

Havia d' elegir-se arcalde y saben quina 'n van fer? Un regidor canovista va rebre una pallissa que li obliga a quedarse al llit, y en aquest entremití van fer l' elecció, resultant elegit lo sagasti per un vot de majoria.

Avuy som als temps de la forsa, l' as de basto guanya la partida.

Sembla que Elena Sanz ha renunciat á seguir aquell plet que s' anuncia temps enrera, per haverseli reconegut lo dret á percibir la pensió que venia cobrant per mantenir y educar als seus fills Alfonso y Fernando.

Eh quins noms més régios?

Diuhens que 'l Terso ha fet un empréstit á Viena. Diners enmatllavats á Austria que 's gastarán á Hungria. Aixis tot se queda à casa.

Lo general Azcárraga ha visitat los forts de Cartagena.

Que volen que 'ls diga: jo al seu puesto m' hauria estimat més visitá als fluixos.

La dissidència de 'n Romero Robledo ja té nom.

L' altre dia l' heroe de Antequera va batejarla ab lo títol de *Esquerra liberal dels conservadors*.

Aixis ho abarca tot: l' esquerra d' en Lopez Domínguez, lo partit liberal de 'n Sagasta y 'l partit conservador de 'n Cánovas.

Ja té rahò 'l ditxo: «Home petit carregat de posturas.»

Ab motiu de la intentona de Cartagena 'l govern ha fet agafar á alguns republicans de Zaragoza.

Aixis son los metges que han de curarnos.

—Qué diu, ¿qué té un ull de poll al dit xich del peu? Donchs pòsis un pegat de diaquilon sota l' aixella.

¡Pobra Espanya! Ella es qui paga las receptas, y qui sufreix lo dany.

A la boda de la infanta Eulalia diu que hi han sigut invitats los princeps de la casa de Fransa, inclús lo conde de Paris, pretendent à aquella corona.

¡Qué s' hi ha de fer!

Lo dia que 'l poble espanyol se casi ab D. Repùblica, ficarém l' olla gran dintre la xica y convidaré al Mr. Grevy.

Ja veurán quina festa.

Un ingenier se proposa donar al Ateneo una serie de conferencias desmentint l' existència de la llei de la gravetat.

Estich de acort ab lo conferenciant.

Basta tenir en compte que 'n Romero Robledo ha arribat à ministre per negar en absolut la llei de la gravetat.

Avuy no hi ha més llei que la de fer riure.

Diuhens que hi ha quatre Toisons vacants.

Y asseguran que 'l rey de las húngaras fa uns ulls com uns lluquets, cada vegada que hi pensa.

Y diu qu' exclama cada dia

trist, fent lo bot per los recons:

—«Ab un no més de aquests toisons

¡quina brometa que faria!»

Lleó XIII després de concedir una condecoració de l' ordre de Cristo à n' en Bismarck, n' ha concedit un' altra enterament igual à n' en Cánovas.

LA CAMPANA DE GRACIA.

A la gran créu, qu' es la del mitj, hi está clavada la pobra espanya.
Y vels'hi aquí un calvari complert.

Inclusos lo bon lladre y 'l mal lladre.

Lo corresposnal de la *Correspondencia d'Espanya* va dur à Madrid un retall de la bandera que van enarolar los sediciosos de Cartagena.

Y diu qu' en Sagasta va examinarla ab molta detenció.

¡Qui sab que pensava D. Práxedes al contemplarla!
Potser deya:—¿Saben qu' es molt semblant á una que 'n vaig treure jo 'l dia 22 de juny?

Asseguran qu' en Venancio Gonzalez y en Sagasta s' han pres en serio alló de fer unas eleccions complementariament libres.

Pero per sota má 'ls demés ministres y 'ls gobernadors...

No res... miseria, miseria
y afany de triunfar y viure.
Será una cosa molt seria
que farà partir de riure.

Lo Sr. Moret ha suprimit las *estafetas* de Estat.
¡Qué volen que 'ls diga!
Mentre no suprimeixin las *estafetas* electorals!

Sembra que 'l general Berang er tè 'l propòsit de terminar las obras del Panteon pels marinos ilustres.
¡Pels marinos!

¿No 'ls sembla que seria millor erigir un panteon per la Marina y acabar de una vegada?

En vista de las dificultats que per tot arréu se presentan, lo plan de 'n Sagasta gno saben quin es?
Lo de anar tirant y arribar fins ahont se puga.

Está bê, vaji tirant
que tirant la corda 's treca...
Jo desd 'are D. Matèu
ja me 'l veig de cul à terra.

Lo secretari del govern civil de Murcia feya de gobernador quan va succeir alló de Cartagena y al donar compte de que havia sigut ferit lo general Fajardo, deya al final de l' allocució:

«Lo que he dispot que 's publicui en aquest *Butlletí oficial extraordinari* pera coneixement y satisfacció dels leals habitants de aquesta província.»

Vaja que ab unas quantas *satisfaccions* de aquest género 'ns moririam de gust.. y fins al general Fajardo quan li amputessin la cama li escaparia 'l riure.

Un autor dramàtic estrena una obra, y á tots los

amichs que li demanan localitat los envia al mateix palco.

—Home, li diu un d' ells, pochs moments avants de còmensar la funció: al palco no s' hi cab.

—Estrenyéuvos, respon l' autor, que com mès estrets estigueú, millor per mi.

—¿Millor per tú? No 'u entench.

—Donchs la cosa es molt clara: aixis si 'l drama 'us fastidio no badallaréu per falta de puesto per obrir la boca.

Un senyor de fora tè un fill á estudiar aquí á Barcelona.

Cert dia 's presenta á visitarlo, tant de improvís, que al pobre estudiant ab prou feynas li queda temps per amagar á la sèva xicotina dintre de un armari.

Pero 'l seu pare es curiós, li regira tota l' habitació, obra l' armari y al trobarli aquell romanso, li diu:

—¡Olal! ¡Qu' es aixó! ¿també tú tens la costum de posar donas als mobles?

Lo minyó li respond:

—Pare gno troba vosté qu' es preferible aixó á posar mobles á las donas?

▲ LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Ca-re-ta.
2. ENDAVINALLA.—Estisoras.
3. TRENCÀ-CAPS.—Llull.
4. CONVERSA.—Matías.
5. GEROGLIFIC.—Las serras serran.

Han endavinat totas las solucions los ciutadans E. Tarrida, J. Pi y Miret, y Abril y Bernis; n' han endavinadas 4 Vina ab Calsonis, Noy de la Dida, y Joseph Abril; 3 A. Bofarull y P., E. Molins y Figueras, y Antonet de P. y 1 no més Un de las sebetes.

XARADA.

Soch d' ofici una-dos-tres;
casat ab una total.

Tenim un prima-segona
qu' es lo nostre capital.

La noya gran ne vén flors
guanyant bastant dos-tercera,
y qui la coleix dos-quarta
que 's la noya més pitera.

A. KIN-Fo.

MUDANSA.

Al veure que la primera
tè lo mateix que una dos,

va dirme 'l metje Amorós
qu' en Pepet no té tercera.

S. V. S. T.

CONVERSA.

—¿Vols venir ab mí, Pepet?

—Ahont?

—A fe 'ns passá 'l fret:
darém la volta per 'qui
y aixis agafaré gana.

—Aném, veurem ma germana,
la que are acabém de di.

PEPET d' ESPLUGAS.

TRECA-CLO CAS.

LLETRAS

Combinar aquestas lletras, formant lo nom de un carrer de Barcelona.

ESTEVET QUINTANA.

GEROGLÍFICH.

KIT

SA
UT
To To T

C. DE KOCH.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Antonet, Manolo, Pepet de la Rossa, A. Saltiveri, Sambruqui, Antonet de P., E. Molist y F. Abril y Bernis, J. Pi y M., Ventrilocuo Voll, E. Tarrida, Macarrons de P., Carril de Sarrià, Setmeso del Tivoli y Un Vilanov: Lo que 'ns envian aquesta setmana no 'ns serveix.

Ciutadans A. Bofarull y P., Viudo ab Calsonis, S. Sust, Noy de la Dida, F. Samacueca, K. G. Pena, Un de la Vall d'Aran, Microbi Mort, Joseph Asmarais, Cuent de las Fonts, Budalt Sala, Esquila Canyas y A. Boix Zorrillista: Publicaré alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadá Pela-canyas: Hi anirán los quèntos y 'ls versos,—F. T. Bruch: Parlar sempre de lo mateix no podem ferlo. Quan passi alguna cosa nova dignuho,—E. V. (Sant Just Desvern): No té prou interès perque 'n parli la «Campana».—M. Castelló y M. Pdora arreglarse un epígrama; pero no més.—Arednabat: Hi ha alguns excessos que son massa descarnats.—Pepet de Arbucias: Allò del plàssio no 'ns hi podérem comprometre. La poesia es molt incorrecte y no ofereix novetat.—J. Abril: Si vol que 'ns ocupem de la noticia que 'ns dona, es necessari que vosté 'n responga.—Lluís Casella: La poesia va bé.—Taufalipich: Id. l' article.—J. Staramsa: Id. un epígrama, la conversa y algunas cantarelles.—J. Montero: La poesia no fila prou.—Ciutadans J. M. (Mataró) y P. F. (Benisanet): Queden complascats.—Un liberal de naixensa (Vendrell): No sabem de què 'ns parla: donaré la carta al sr Lopez.

AGUINALDO pels lectors de LA CAMPANA DE GRACIA fins lo dia 31 de Jener próxim. La obra important titulada PERSONAJES BÍBLICOS que val 6 pesetas, la donarem per 3 pesetas, ab la sola presentació del número de LA CAMPANA que porta lo present anuncí a nosaltres corresponsals y á la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, n.º 20.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

NOTICIAS ILUSTRADAS.—«D. Carlos ha contractat un empréstit á Viena.»

En efecte, l' altre dia va anarse á empenyar la dentadura

Y mentres los carcundas están esperant lo resultat del empréstit;

Las húngaras están seguras de que la festa s' ha de fer per ellas.